

DATOS IDENTIFICATIVOS

Fisioterapia no linfedema

Materia	Fisioterapia no linfedema			
Código	P05G171V01310			
Titulación	Grao en Fisioterapia			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	2c
Lingua de impartición	#EnglishFriendly Castelán Galego			
Departamento	Bioloxía funcional e ciencias da saúde			
Coordinador/a	Cuña Carrera, Iria da			
Profesorado	Cuña Carrera, Iria da			
Correo-e	iriadc@uvigo.es			
Web				

Descrición xeral A materia de Fisioterapia no linfedema é unha materia optativa do segundo semestre do Grado en Fisioterapia. Con ela se pretende que acadedes competencias tanto teóricas como prácticas para abordaxe dos diferentes tipos de edemas en diferentes ámbitos desde a oncoloxía, a estética, a obstetricia e a traumatoloxía entre outros. É unha materia con moita carga práctica, para aprender a realización de tódalas técnicas incluídas na Terapia Desconxectiva Complexa, que a terapia recomendada na actualidade para o tratamento do linfedema.

Materia do programa English Friendly. Os estudantes internacionais poderán solicitar ao profesorado: a) materiais e referencias bibliográficas para o seguimento da materia en inglés, b) atender as titorías en inglés, c) probas e avaliacións en inglés.

Competencias

Código	
A2	Que os estudantes saiban aplicar os seus coñecementos ao seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúan as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo
B1	Saber traballar en equipos profesionais como unidade básica na que os profesionais e demais persoal das organizacións sanitarias estrutúranse dun xeito uni ou multidisciplinar e interdisciplinar.
C7	Coñecer os trocos fisiolóxicos e estruturais que se poden producir como consecuencia da aplicación da fisioterapia.
C9	Coñecer a fisiopatoloxía das enfermidades identificando as manifestacións que aparecen ao longo del proceso, así como os tratamentos médico-quirúrxicos, fundamentalmente nos seus aspectos fisioterapéuticos e ortopédicos. Identificar os trocos producidos como consecuencia da intervención da fisioterapia. Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C16	Analizar, programar e aplicar o movemento como medida terapéutica, promovendo a participación do paciente/usuario no seu proceso.
C17	Coñecer, deseñar e aplicar as distintas modalidades e procedementos xerais de intervención en fisioterapia: Masoterapia, Electroterapia, Magnetoterapia, Hidroterapia, Balneoterapia, Climatoterapia, Talasoterapia, Termoterapia, Crioterapia, Vibroterapia, Fototerapia, Presoterapia, terapias derivadas doutros axentes físicos, así como aspectos fundamentais da Ergoterapia e outras terapias afíns ao ámbito de competencia da fisioterapia.
C18	Fomentar a participación do usuario e familia no seu proceso de recuperación.
C21	Identificar a situación do paciente/usuario a través dun diagnóstico de cuidados de fisioterapia, planificando as intervencións, e avaliando a súa efectividade nun entorno de traballo cooperativo con outros profesionais en ciencias da saúde.
C22	Coñecer e aplicar as guías de boa práctica clínica.
C38	Intervir nos ámbitos de promoción, prevención, protección e recuperación da saúde.
D1	Capacidade para comunicarse oralmente e por escrito en lingua galega.
D7	Manter unha actitude de aprendizaxe e mellora.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe			
Coñecer a fisioloxía e fisiopatoloxía linfática e describir as bases do Drenaxe Linfático Manual e da Terapia Desconxectiva Complexa				C7 C16 C17 C21 C38
Identificar a fisiopatoloxía en oncoloxía, en cirurxía plástica, reparadora e estética susceptible de tratamento de linfedema				C7 C9
Aplicar as distintas técnicas da Terapia Desconxectiva Complexa	B1			C16 C17 C18 C21 C22
Levar a cabo un protocolo de cinesiterapia aplicado a un paciente con linfedema.	A2	B1		C16 C22 D1 D7

Contidos

Tema	
TEMARIO TEÓRICO	
Anatomía e fisioloxía do sistema linfático	- Introdución ao sistema linfático. Fisioloxía linfática. Fisiopatoloxía linfática. Fisiopatoloxía da formación de edemas de orixe vascular e linfático.
Fisioterapia do linfedema en cirurxía plástica, reparadora e estética.	Bases da drenaxe linfática manual. Profilaxis do edema.
Fisioterapia do linfedema en oncología	Fisioterapia desconxectiva complexa. Drenaxe linfática manual en pacientes oncolóxicos. Vendaxe multicapas. Presoterapia. Exercicio terapéutico
TEMARIO PRÁCTICO	
Drenaxe linfático manual	- Práctica de drenaxe linfático manual en membro superior, membro inferior, tronco e cara. Maniobras de chamada e de reabsorción.
Vendaxe multicapa	Práctica de vendaxe multicapa en membro superior e membro inferior
Presoterapia	Práctica de presoterapia en membro superior e membro inferior

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Lección maxistral	14	65	79
Prácticas de laboratorio	25	28	53
Traballo tutelado	1	14	15
Exame de preguntas de desenvolvemento	1	0	1
Práctica de laboratorio	1	0	1
Traballo	1	0	1

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Lección maxistral	Dentro destas clases se usarán as seguintes metodoloxías docentes: actividades introductorias, lección maxistral, resolución de problemas, debate, foros de discusión e aprendizaxe colaborativo.
Prácticas de laboratorio	Nas prácticas de laboratorio fomentárase o debate así como o estudo de casos.
Traballo tutelado	A través da realización do traballo se fomentará a resolución de problemas de forma autónoma. O traballo contará coa realización de un documento escrito así como á súa presentación na aula.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Lección maxistral	Titorías presencialmente, por correo electrónico ou a través do campus remoto cando o alumnado o solicite
Prácticas de laboratorio	Titorías presencialmente, por correo electrónico ou a través do campus remoto cando o alumnado o solicite
Traballo tutelado	Titorías en pequeno grupo presencialmente, por correo electrónico ou a través do campus remoto cando o alumnado o solicite.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe		
Exame de preguntas de desenvolvemento	Exame teórico: consta de 5 preguntas, non podendo deixar ningunha sen contestación efectiva.	40		C7 C9 C16 C17 C21 C38	
Práctica de laboratorio	Exame práctico: realizar un suposto práctico. Avaliación continua: O alumno pode acollerse a avaliación continua dos contidos prácticos, neste suposto exívese o 100% de asistencia	50	B1	C16 C17 C18 C21 C22	D7
Traballo	A realización, exposición e defensa do traballo é obrigatoria. Valorarase a formulación e análises realizadas, así como a redacción e utilización de fontes bibliográficas.	10	A2 B1	C16 C17	D1 D7

Outros comentarios sobre a Avaliación

A realización do traballo é obrigatoria así como a presentación e defensa do mesmo.

Avaliación continua práctica: Para acollerse a avaliación continua dos contidos prácticos se exige a asistencia a tódalas prácticas.

Para poder presentarse ao exame práctico, a/o alumna/o debe realizar o exame teórico.

Para superar a materia, a/o alumna/o debe superar o exame teórico, a parte práctica e traballo de forma independente.

Bibliografía. Fontes de información

Bibliografía Básica

Executive Committee of the International Society of Lymphology, **The diagnosis and treatment of peripheral lymphedema: 2020 Consensus Document of the International Society of Lymphology**, PMID: 32521126,

Leduc, A, Leduc, O, **Drenaje Linfático Teoría y Práctica.**, Masson, Barcelona 2003

Ferrandez Jean-Claude, **El Sistema linfático**, Panamericana, Madrid 2006

Bibliografía Complementaria

Leduc, A, Leduc, O, <http://www.lympho.net>,

Millán Casas, Laura, **Linfedema: estudio y tratamiento.**, Alcalá la Real: Formación Alcalá,, 2012

Roldán Jiménez, C, **Cáncer de mama y ejercicio físico**, 9798632300544, 2021

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Fisioterapia xeral I/P05G171V01204